

קציר הפלא

שירים מאת בנימין טנא, צייר: נחום גוטמן, הוצאת ספרית פועלים, מרחביה, 1957.

ושלך קלי רָבָב צֶדֶד הַרְרָכִים,
וְלֶעֶד סִתְלַחֵשׁ עִם אֵילָן וְעִם רִיחַ.

לא דרַךְ-הַשְׁתַּעֲשַׁעוֹת היא דרכו של בנימין טנא. אל תמונותיו ונגינותיו מצטרף תמיד תוכן רציני ומאלף. הוא אינו חושש לעורר בעיות חברתיות דוגמת „השיר של האח הקטן” — „שביתו הוא הרחוב, שוק. תומה של העיר, / בית ספרו — הרעב. ומריו — המחסור.” חוג האיירוניעם הנתפס בעין המשורר, מצד טייר על דרך הריאליזם והרומאנטיות כאחת. והדברים נתונים בתכונה רבה, במחול-תנועה שוקק ודינאמי. הדייג והספן, האופה והסנדלר, הבנאי והטייס נראים בדריכות המאמץ וכאור יעודם הטוב והמועיל.

שירת בנימין טנא טבעית היא בצירופי ניביה הצחים ועומדת בסימן הערך החיובי. בתקופתנו הנוקשה יוכל קהל קוראינו מכל הגילים, לברך ברכת הנהגין על הקציר הפיוטי שגאסף הוגש לפניו. בספר החדש המעוטז ציוריו הנאים של האמן נחום גוטמן.

ב. אברהם

התיאורים ב„קציר הפלא”, וכן החוויות הכרוכות בהם, מהווים „מין תשבץ גוונים” מרהיב ומרנין. חזיונות וצלילים בשפע חורגים ופורצים וסוחפים אותך לאפקי מרחבים ומרחקים. המשורר ניהן בתחושה דקה לתמורות ההוויה. הוא רואה, קולט ומתפעם בזימרת לבב. הנה שמחת הפריחה הטלולה ותוגת הכמר שה הצחיחה; שחרר עננים וזוהר קשת. כאן הרקפת העדינה מוצאת לה מיסתור בחיק סלע קודר ושם נחר נמשך בשיטפו אל הים הגדול, — בכל מתגלה מישחק של ניגודים המצפים לתיקון ולחשמלה.

ואף זאת: שירת בנימין טנא, עם היותה פרושה ונרחפת בכנף סגנונית קלילה, הרי שרשיה אחוים ודבוקים בנוף מוחשי ומחדד הד בה „גיל גער עברי”, שענד „שתי שבלים וחרבי”. מהותו השירית צמודה לאדמת המכורה ולעמל בניה-מגיניה. מציאות ימינו מתעלה בחזונה העילאי ונתכי החולין מתנחשלים בתרועת פסקיו:

סולַת היא בית קציר וקרחים
וְאָרְץ קִלְקָה וְשָׁהָה לֹא וְרִיעַ.

ההרפתקה הגדולה

מאת יאן בוכוזה, עברית: בנימין טנא; צייר: י. מ. שאנצר, ספריה לילדים „הדם”, הוצאת מ. גיזמן, תל-אביב, תשיח.

ליאה בשלל דמיונותיה, אף מסופר השכל אינו חסר כאן, והוא מגיע לידי בלישתו עם הופעת אליפלט, הבובה שמר פליא הפיח בה רוח-חיים, ואליפלט הנער מתפרע, הורס את עולם האגדה ומגרש מתוכו את יצוריו הדמיוניים.

בסופו של הסיפור חוזר העולם לממשו. מופיע „אדם נאה בגיל ארבעים בערך ששיבה זורקה בשער” והוא מוציא את הנער החולם מסבך ההויה. לא מלך ולא נסיך שנהפך לציפור ולא רופא סיני תעושה נפלאות. כי אם: „אני מחברו של הסיפור על מר פליא, כתבתי סיפור זה. משום שאוהב אני מאד אגדות דמיוניות ושעה שהנני כותבן, הריני נהנה הנאה מרובה.” גוו הקסמים. במקומם נראה הספר, שעל גבו מתנוסס השם: „ההרפתקה הגדולה”.

נ. מורה

הסיפור נקרא בנשימה עצורה, בין שקוראי ילדים ובין שהם מבוגרים. עוד בפתחו אנו ניתקים מאדמת הממש ונישאים לעולם שכולו דמיון. האגדות שקראנו בילדותנו קולטות תנועה. הן חומקות מבין דפי הספר, פושטות צורתן המילולית ולובשות צורה בשר ודמית. אולפנו של מר פליא, שהוא זירת ההתרחשויות, עומד בגן גדול, מוקף חומה, שלארכה נמצאים פשפשי ברזל, וכל אחד מוליך לאגדה אחרת: האגדה על הדייג ודג הזהב, על הכיפה האדומה, על ההתול במגפיים, על בת המלך הנרדמת ושבעת האחים וכו'. כל אגדה נתפסת פה כעולם בפני עצמו, על אקלימו וארחותיו ומנהגותיו, אלא שכל העולמות האלה מושכים למרכז אחד ומתקיימים בזכותו. הלא הוא אולפנו של מר פליא. קשה להביא דוגמאות מן המסופר, שכן פרטיו קשורים זה בזה ומצטרפים למסכת אחת, המפ